

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 21 lipca 2021 r.

DWM-WUM-SWN.850.54.2021.MH

Sz. P.
Prof. dr hab. inż. Arkadiusz
Mężyk
Przewodniczący Konferencji
Rektorów Akademickich Szkół
Polskich

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do działań podjętych i kontynuowanych w geście solidarności z Białorusią pragnę jeszcze raz złożyć na Pana ręce podziękowania za dotychczasowe zaangażowanie polskich uczelni, zarówno w inicjatywy realizowane w ramach rządowego planu „Solidarni z Białorusią”, jak i w działania podejmowane indywidualnie przez poszczególne uczelnie.

Z przykrością należy stwierdzić, że sytuacja polityczna na Białorusi nie ulega poprawie. Do Ministra Edukacji i Nauki docierają niepokojące sygnały dotyczące kandydatów na studia, którzy mają problemy z dostarczaniem oryginalnych dokumentów (świadectw), a także – w przypadku niektórych uczelni – przedkładaniem certyfikatu CT w procesie rekrutacji.

Z informacji dostępnych Ministrowi problemy z dostarczaniem oryginalnych dokumentów wynikają z aktualnych ograniczeń w przekraczaniu granicy przez obywateli Białorusi (m.in. limity przekroczeń ustalane przez stronę białoruską czy objęcie obowiązkową kwarantanną w Polsce – która w przypadku jednodniowych pobytów w celu dostarczenia dokumentów nie jest możliwa do zrealizowania), a także z brakiem gwarancji dostarczenia dokumentów pocztą lub kurierem (sprawdzanie zawartości przesyłek, utrata dokumentów).

Pragnę zauważyć, że jednym z podstawowych i autonomicznych uprawnień uczelni jest prawo do samodzielnego ustalania warunków przyjęć na studia. Uczelnia może kształtować warunki przyjęć na organizowane przez siebie studia,

ale powinna to czynić z zachowaniem zasad określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.). Z ustawy nie wynika obowiązek przedłożenia oryginałów dokumentów (świadectwa) w trakcie rekrutacji.

Mając powyższe na uwadze, rekomenduję stosowanie warunkowego przyjmowania na studia obywateli Białorusi na podstawie zeskanowanych dokumentów nadesłanych drogą elektroniczną – bez oryginałów tych dokumentów. Oryginały dokumentów powinny zostać dostarczone po przyjeździe na studia.

Zgodnie z przepisami uczelnia ustala warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia. W związku z powyższym uczelnie w przepisach wewnętrznych mogłyby uwzględnić zapis dotyczący terminu przedłożenia oryginałów dokumentów (w szczególności w przypadku kandydatów z Białorusi).

Jednocześnie należy pamiętać, że stosowna uchwała senatu jest udostępniana nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy. Jednakże, na podstawie przepisów wydanych w okresie epidemii koronawirusa w Polsce, tj. art. 79 ust. 5aa ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. *o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* (Dz. U. z 2021 r. poz. 737), w roku akademickim 2020/2021 uczelnia może dokonać zmian w uchwale rekrutacyjnej ustalającej warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób przeprowadzenia tej rekrutacji na studia rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022. Ponadto, w odniesieniu do podejmowania studiów drugiego stopnia, zgodnie z art. 5d ww. ustawy – na studia te rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022 może być przyjęta osoba, która przedstawi zaświadczenie o ukończeniu studiów zawierające informacje o poziomie, kierunku i profilu studiów, uzyskanym tytule zawodowym i słownie określonym wyniku ukończenia studiów. Osoba ta, w terminie 30 dni od dnia wydania jej dyplomu ukończenia studiów, przedkłada ten dyplom w uczelni, w której została przyjęta na studia drugiego stopnia, pod rygorem skreślenia z listy studentów.

Wobec powyższego, rozważenie możliwości zastosowania powyższej rekomendacji również w stosunku do rekrutacji na najbliższy rok akademicki leży w gestii poszczególnych uczelni, np. poprzez zmianę uchwały rekrutacyjnej przez senat w zakresie możliwości późniejszego terminu przedłożenia oryginałów dokumentów przez kandydatów z Białorusi.

Odnosząc się natomiast do poruszonej w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich skierowanego do Pana Przewodniczącego (do wiadomości MEiN) kwestii wymagania przez niektóre polskie uczelnie od kandydatów z Białorusi przedłożenia certyfikatu CT oraz praktycznego braku możliwości jego odnowienia

(tj. ponownego zdania egzaminów państwowych) – z uwagi na napiętą sytuację na Białorusi, pragnę przedstawić poniższe stanowisko.

Zgodnie z art. 69 ww. ustawy przyjęcie na studia następuje przez rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się, przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie może być przyjęta osoba, która posiada, m.in. świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia (art. 69 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy). W przypadku Białorusi taką umową regulującą m.in. uznawanie świadectw maturalnych w celu podjęcia nauki na studiach wyższych w Polsce jest Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o uznaniu ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym, równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki, sporządzona w Warszawie dnia 28 kwietnia 2005 r. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. umowy świadectwa o średnim wykształceniu ogólnym, dyplomy o wykształceniu zawodowo-technicznym i średnim specjalistycznym wydawane w Republice Białorusi stanowią podstawę do ubiegania się o przyjęcie na studia w Polsce. Zgodnie natomiast z art. 2 ust. 2 ww. umowy „Zasady i tryb dopuszczania kandydatów do podjęcia studiów regulują przepisy prawa każdej ze Stron”.

Zgodnie z art. 70 ust. 3 ww. ustawy podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego. O tym jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia decyduje uczelnia. Zgodnie z art. 70 ust. 4a ww. ustawy uczelnia może przeprowadzić egzaminy wstępne dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie na podstawie świadectwa, dyplomu lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4–7 (świadectwa zagraniczne), w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów lub w zakresie nieobjętym wynikami egzaminu zagranicznego lub wynikami kształcenia ujętymi na tym świadectwie, dyplomie lub dokumencie.

W związku z powyższym brak wyniku na świadectwie w określonym zakresie (lub nieważne wyniki tak jak w przypadku CT po upływie dwóch lat) daje możliwość przeprowadzenia tych egzaminów.

Także w tym wypadku, zgodnie z przyznaną uczelniom autonomią decyzje o przyjęciu na studia wyższe podejmują władze uczelni. Wobec powyższego, rozważenie możliwości wprowadzenia alternatywnych wymagań rekrutacyjnych dla obywateli Białorusi umożliwiających im wzięcie udziału w rekrutacji na studia bez konieczności powrotu na Białoruś w celu przedłużenia ważności certyfikatu CT, np. poprzez wprowadzenie egzaminów wstępnych dla kandydatów lub ewentualnego uznawania certyfikatów CT po upływie okresu ważności bez

konieczności odnowienia go (tj. ponownego zdania egzaminów państwowych) leży w gestii rektorów poszczególnych uczelni.

Rekomendowana jest również taka organizacja procesu rekrutacji, aby z uwagi na istniejące ograniczenia, przebiegał on z wykorzystaniem w jak najszerszym zakresie metod i technik porozumiewania się na odległość (bez konieczności osobistego stawienia się na egzamin stacjonarny jeśli nie jest to niezbędne).

Jestem przekonany, że dzięki bliskiej współpracy wielu zaangażowanych instytucji, możliwa będzie kontynuacja inicjatywy „Solidarni z Białorusią” w jej szerokim znaczeniu. W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą o rozpowszechnienie powyższych informacji i rekomendacji wśród uczelni.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Rzecznik Praw Obywatelskich
Pan Paweł Łatuszka, Członek Prezydium Rady Koordynacyjnej Białorusi

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1484362.4795370.4045966
Nazwa dokumentu	Minister - z up. do KRASP - stanowisko i rekomendacje - Białoruś.docx
Tytuł dokumentu	Minister - z up. do KRASP - stanowisko i rekomendacje - Białoruś
Sygnatura dokumentu	DWM-WUM-SWN.850.54.2021
Data dokumentu	2021-07-21
Skrót dokumentu	74557A4E92C57082865B93D5D6CB15854AF264DF
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2021-07-21 12:23:02
Podpisane przez	Włodzimierz Bernacki Sekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.104.145.145.37299

Data wydruku: 2021-07-21

Autor wydruku: Hofman Małgorzata (Naczelnik Wydziału)